

XXI Adults

**Προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος
ενηλίκων στον 21^ο αιώνα**

Καλές Πρακτικές

INSTITUTE for
ROMA and
MINORITIES
INCLUSION

**DIPUTACIÓN
DE VALLADOLID**

E-SCHOOL
EDUCATIONAL GROUP

EMPODERAR
DESENVOLVIMENTO ORGANIZACIONAL, SOCIAL, PROFISSIONAL E PESSOAL

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όνομα της Καλής Πρακτικής

Forma-te: Μια πλατφόρμα συνεργατικής μάθησης και κοινής χρήσης πόρων για εκπαιδευτές ενηλίκων

Σύνοψη της Πρακτικής

Σύντομη, εύκολα κατανοητή περίληψη: Ποια είναι η πρακτική, για ποιον και για ποιο σκοπό;

Το *Formate* είναι μια διαδικτυακή πλατφόρμα που έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίζει τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτών ενηλίκων, εκπαιδευτών και άλλων επαγγελματιών της εκπαίδευσης στην Πορτογαλία. Λειτουργεί τόσο ως ψηφιακό αποθετήριο όσο και ως ενεργή κοινότητα μάθησης, όπου οι χρήστες μπορούν να μοιράζονται, να έχουν πρόσβαση και να αξιολογούν εκπαιδευτικούς πόρους.

Ο κύριος σκοπός του είναι να προωθήσει τη συνεργατική μάθηση και την υποστήριξη από ομοτίμους μέσω ενός συστήματος που βασίζεται σε μονάδες και ανταμείβει την κοινοποίηση πρωτότυπου περιεχομένου. Οι εκπαιδευτές κερδίζουν μονάδες όταν ανεβάζουν πόρους (όπως σχέδια μαθήματος, φύλλα εργασίας ή εργαλεία), οι οποίοι στη συνέχεια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη λήψη υλικού που μοιράζονται άλλοι. Αυτό το αμοιβαίο μοντέλο καλλιεργεί ένα αίσθημα κοινότητας, εμπιστοσύνης και επαγγελματικής αναγνώρισης μεταξύ των εκπαιδευτών ενηλίκων.

Η πλατφόρμα παρέχει επίσης ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις πολιτικές εκπαίδευσης ενηλίκων, τις ευκαιρίες κατάρτισης, την επαγγελματική πιστοποίηση (όπως το CCP) και τις παιδαγωγικές τάσεις, καθιστώντας την πολύτιμο κόμβο για όποιον ασχολείται με τον τομέα της μη τυπικής εκπαίδευσης.

Απευθυνόμενο κυρίως σε εκπαιδευτές και επαγγελματίες της εκπαίδευσης, το *Formate* βελτιώνει την ποιότητα της εκπαίδευσης ενηλίκων διευκολύνοντας την πρόσβαση σε πρακτικούς πόρους, ενθαρρύνοντας την αναστοχαστική πρακτική και υποστηρίζοντας την επαγγελματική ανάπτυξη μέσω της ενεργού συμμετοχής σε ένα δίκτυο με επικεφαλής ομοτίμους.

Περιγραφή της Πρακτικής – τουλάχιστον 2000 χαρακτήρες

1) Πλαίσιο / Ιστορικό

Ποια ήταν η αρχική ανάγκη ή το πρόβλημα;

Ποια ήταν η ομάδα-στόχος;

Ήταν μέρος κάποιου ευρύτερου προγράμματος ή έργου;

Στην Πορτογαλία, οι επαγγελματίες της εκπαίδευσης ενηλίκων αντιμετωπίζουν συχνά ένα κατακερματισμένο και απομονωμένο εργασιακό περιβάλλον, ειδικά όσοι δραστηριοποιούνται σε μη τυπικά εκπαιδευτικά πλαίσια ή σε πλαίσια επαγγελματικής κατάρτισης. Πολλοί εκπαιδευτές εργάζονται ανεξάρτητα ή σε μικρούς οργανισμούς, με περιορισμένη πρόσβαση σε δομημένη υποστήριξη από ομοτίμους, παιδαγωγικούς πόρους ή δίκτυα επαγγελματικής ανάπτυξης. Επιπλέον, παρά την αυξανόμενη έμφαση στη δια βίου μάθηση και την ψηφιοποίηση, υπάρχει έλλειψη κεντρικών πλατφορμών που να συνδυάζουν την πρόσβαση σε ποιοτικούς πόρους με ευκαιρίες για συνεργατική μάθηση.

Η αρχική ανάγκη που πυροδότησε τη δημιουργία του *Formate* ήταν να παρέχει στους εκπαιδευτές ενηλίκων μια πρακτική, προσβάσιμη και κοινοτικά καθοδηγούμενη πλατφόρμα που θα ανταποκρινόταν σε αρκετές συχνές προκλήσεις:

- Περιορισμένη πρόσβαση σε ενημερωμένο, έτοιμο προς χρήση παιδαγωγικό υλικό.
- Χαμηλή προβολή και αναγνώριση του έργου των εκπαιδευτών.
- Περιορισμένες ευκαιρίες για ανταλλαγή πρακτικών και συνεργατική μάθηση.
- Δυσκολία πλοήγησης σε αλλαγές στους κανονισμούς (π.χ. όσον αφορά πιστοποιήσεις όπως το CCP – *Certificado de Competências Pedagógicas*).
- Αυξανόμενη ανάγκη για ψηφιακό γραμματισμό και παιδαγωγική καινοτομία σε περιβάλλοντα εκπαίδευσης ενηλίκων.

Η ομάδα-στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι κυρίως εκπαιδευτές και εκπαιδευτές ενηλίκων από διάφορα υπόβαθρα: όσοι εργάζονται σε κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, προγράμματα μάθησης με βάση την κοινότητα, σχολές εκπαίδευσης ενηλίκων (*ensino recorrente*) και εταιρείες κατάρτισης. Ωστόσο, επεκτείνεται και σε τεχνικό προσωπικό, συντονιστές και οργανισμούς που ασχολούνται με την εκπαίδευση ενηλίκων και τη δια βίου μάθηση.

Το *Formate* δεν ξεκίνησε ως μέρος ενός μεγάλης κλίμακας έργου της ΕΕ, αλλά προέκυψε από μια πρωτοβουλία βάσης που βασιζόταν στις ανάγκες και τις εμπειρίες των εκπαιδευτών ενηλίκων στον τομέα. Με την πάροδο του χρόνου, έχει γίνει ένα αναγνωρισμένο σημείο αναφοράς στο πορτογαλικό οικοσύστημα κατάρτισης, συνδέοντας χιλιάδες επαγγελματίες και προωθώντας μια κουλτούρα ανταλλαγής, καινοτομίας και επαγγελματικής ανάπτυξης με γνώμονα τους ομοτίμους.

2) Στόχοι

Ποιοι ήταν οι στόχοι της πρακτικής;
Τι στόχευε να βελτιώσει ή να αλλάξει;

Οι κύριοι στόχοι του *Formate* είναι η προώθηση της ποιότητας στην εκπαίδευση ενηλίκων και η ενδυνάμωση των εκπαιδευτών μέσω της πρόσβασης σε πόρους, της μάθησης από ομοτίμους και της επαγγελματικής αναγνώρισης. Πιο συγκεκριμένα, η πρακτική στοχεύει στα παρακάτω:

- **Καλλιέργεια μιας κουλτούρας συνεργατικής μάθησης** μεταξύ των εκπαιδευτών ενηλίκων ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή παιδαγωγικού υλικού και εμπειριών.
- **Διευκόλυνση της πρόσβασης σε πρακτικούς, έτοιμους προς χρήση εκπαιδευτικούς πόρους** προσαρμοσμένους σε πλαίσια μάθησης ενηλίκων (μη τυπική, επαγγελματική, κοινοτική).
- **Προώθηση της επαγγελματικής ανάπτυξης** των εκπαιδευτών μέσω αναστοχαστικής πρακτικής, έκθεσης σε νέες μεθοδολογίες και επαφής με συνεισφορές ομοτίμων.
- **Ενθάρρυνση της ψηφιακής συμμετοχής** και του ψηφιακού γραμματισμού προσφέροντας ένα φιλικό προς το χρήστη διαδικτυακό περιβάλλον και προωθώντας τη χρήση ψηφιακών εργαλείων για εκπαιδευτικούς σκοπούς.
- **Υποστήριξη της προβολής και της αξίας του ρόλου του εκπαιδευτή**, αναγνωρίζοντας τη συμβολή του μέσω ενός συστήματος πιστωτικών μονάδων που ανταμείβει την ενεργό συμμετοχή.
- **Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ πολιτικής και πρακτικής**, κοινοποιώντας ενημερώσεις σχετικά με τα κανονιστικά πλαίσια (όπως οι απαιτήσεις του ΚΚΠ) και προωθώντας έναν χώρο για τεκμηριωμένη συζήτηση.

Ο πρωταρχικός στόχος είναι η δημιουργία ενός βιώσιμου, συμπεριληπτικού και συμμετοχικού οικοσυστήματος για τους επαγγελματίες της εκπαίδευσης ενηλίκων, όπου η συνεχής μάθηση όχι μόνο ενθαρρύνεται αλλά και ανταμείβεται και διευκολύνεται μέσω της υποστήριξης από ομοτίμους.

3) Υλοποίηση / Μεθοδολογία

Πώς πραγματοποιήθηκε η πρακτική βήμα προς βήμα;

Ποιες δραστηριότητες ή μέθοδοι χρησιμοποιήθηκαν;

Πόσο καιρό διήρκεσε;

Η εφαρμογή του *Formate* ακολούθησε μια σαφή, επεκτάσιμη και επικεντρωμένη στον χρήστη μεθοδολογία, η οποία επικεντρώθηκε σε τρεις κύριους πυλώνες: την κοινή χρήση περιεχομένου, την αλληλεπίδραση μεταξύ συνομηλίκων και την χρηστικότητα της πλατφόρμας. Η διαδικασία εξελίχθηκε σε διάφορα στάδια:

1. Ανάπτυξη και Σχεδιασμός Πλατφόρμας

Μια μικρή ομάδα εκπαιδευτών και προγραμματιστών σχεδίασε την πλατφόρμα έχοντας κατά νου τις συγκεκριμένες ανάγκες των επαγγελματιών εκπαίδευσης ενηλίκων. Ο σχεδιασμός έδωσε προτεραιότητα σε:

- Ευκολία πλοήγησης.

- Αυτονομία χρήστη·
- Μια καθαρή και λειτουργική διεπαφή·
- Ενσωμάτωση ενός πιστωτικού συστήματος ως μηχανισμού κινήτρων.

Το σύστημα πιστωτικών μονάδων εμπνεύστηκε από τις αρχές της ανταλλαγής μεταξύ ομοτίμων: οι χρήστες κερδίζουν πιστωτικές μονάδες ανεβάζοντας πρωτότυπο περιεχόμενο και μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις πιστωτικές μονάδες για να κατεβάσουν υλικό που έχει ανεβάσει άλλος. Αυτό το μοντέλο προάγει τη δικαιοσύνη, τη συνεισφορά και την αμοιβαιότητα.

2. Δομή και Επιμέλεια Πόρων

Η πλατφόρμα επιτρέπει στους χρήστες να μοιράζονται ένα ευρύ φάσμα πόρων, όπως:

- Σχέδια εκπαιδευτικών συνεδριών·
- Φύλλα εργασίας και ασκήσεις·
- Πρακτικά εργαλεία και πρότυπα·
- Θεωρητικές σκέψεις ή τεχνικά άρθρα·
- Επίσημα έγγραφα και οδηγίες σχετικά με τον τομέα της κατάρτισης.

Κάθε πόρος επισημαίνεται, κατηγοριοποιείται και περιγράφεται από τον συνεισφέροντα. Άλλοι χρήστες μπορούν να αξιολογήσουν και να σχολιάσουν το υλικό, υποστηρίζοντας μια κουλτούρα ποιοτικού ελέγχου και ανατροφοδότησης από ομοτίμους.

3. Συμμετοχή και Επικοινωνία με την Κοινότητα

Η πλατφόρμα αναπτύχθηκε οργανικά μέσω:

- Προφορικής επικοινωνίας και επαγγελματικών δικτύων.
- Συνεργασιών με κέντρα κατάρτισης και οργανισμούς εκπαίδευσης ενηλίκων·
- Τακτικής δημοσίευσης ενημερωτικών άρθρων, ενημερωτικών δελτίων και νομικών ενημερώσεων.
- Ενεργούς παρουσίας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Με την πάροδο του χρόνου, η κοινότητα άρχισε να αυτορρυθμίζεται, με έμπειρους χρήστες να συνεισφέρουν τακτικά και να προσφέρουν άτυπη καθοδήγηση μέσω αλληλεπιδράσεων και σχολίων σε φόρουμ.

4. Συνεχής Συντήρηση και Εξέλιξη

Συλλέγονται συνεχώς σχόλια από τους χρήστες για τη βελτίωση των λειτουργιών. Προστίθενται τακτικά νέες κατηγορίες και λειτουργίες, όπως:

- Θεματικές προσκλήσεις για κοινή χρήση πόρων (π.χ. ψηφιακή ένταξη, πράσινες δεξιότητες)·

- Η χρήση της πλατφόρμας έχει οδηγήσει σε **βελτιωμένο σχεδιασμό και διεξαγωγή** εκπαιδευτικών συνεδριών, με πρόσβαση σε νέες ιδέες και μεθοδολογίες.
- Το σύστημα αξιολόγησης και σχολιασμού υποστηρίζει την αναστοχαστική πρακτική και την επικοδομητική ανατροφοδότηση μεταξύ των συνομηλίκων.

4. Προώθηση μιας κουλτούρας κοινής χρήσης

- Το μοντέλο που βασίζεται σε πιστωτικές μονάδες έχει ενθαρρύνει με επιτυχία **την ανταλλαγή μεταξύ ομοτίμων**.
- Ορατή μετατόπιση από την παθητική κατανάλωση πόρων στην **ενεργητική συνεισφορά**.
- Εμφάνιση άτυπων δικτύων και σχέσεων καθοδήγησης εντός της πλατφόρμας.

5. Συμβολή στην Πολιτική και την Καινοτομία

- Η πλατφόρμα έχει γίνει **σημείο αναφοράς** για τους παρόχους κατάρτισης και τους επαγγελματίες που πλοηγούνται στη διαδικασία πιστοποίησης (π.χ., CCP).
- Έχει βοηθήσει **στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ ρύθμισης και πρακτικής**, προσφέροντας πρακτικά εργαλεία ευθυγραμμισμένα με τις επίσημες οδηγίες.
- Η ενσωμάτωση με την πρωτοβουλία *Transforma-te* έχει επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της ώστε να περιλαμβάνει **παιδαγωγική καινοτομία, δημιουργικές μεθοδολογίες και αλλαγές σε επίπεδο συστήματος**.

Εν ολίγοις, το *Formate* έχει συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση του οικοσυστήματος εκπαίδευσης ενηλίκων στην Πορτογαλία, καθιστώντας προσβάσιμους πόρους υψηλής ποιότητας, με γνώμονα την κοινότητα, και ενισχύοντας τον ρόλο των εκπαιδευτών ως ενεργών φορέων εκπαιδευτικής αλλαγής.

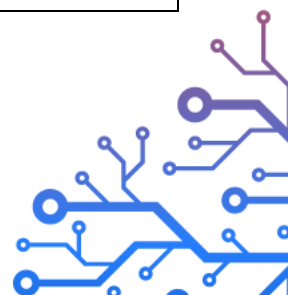
5) Ιστορίες Συμμετεχόντων – προαιρετικά

Σύντομα αποσπάσματα, προσωπικές σκέψεις ή εμπειρίες που μοιράζονται οι συμμετέχοντες

«Για χρόνια, εργαζόμουν μόνη μου, δημιουργώντας υλικά από την αρχή με ελάχιστη υποστήριξη. Το *Formate* με βοήθησε να ανακαλύψω μια κοινότητα επαγγελματιών που αντιμετωπίζουν τις ίδιες προκλήσεις. Δεν νιώθω πλέον απομονωμένη και έχω βελτιώσει τις εκπαιδευτικές μου συνεδρίες χάρη σε κοινά εργαλεία και ιδέες.»

— Άνα Μ., επαγγελματική εκπαιδεύτρια, Λισαβόνα

«Η κοινοποίηση των πόρων μου μού έδωσε ένα αίσθημα αναγνώρισης που δεν περίμενα. Ένιωθα περήφανος όταν άλλοι βαθμολογούσαν θετικά την εργασία μου ή άφηναν σχόλια. Με ώθησε να είμαι πιο αυστηρός και δημιουργικός στον προγραμματισμό μου.»

— **Carlos R., ανεξάρτητος εκπαιδευτής ενηλίκων, Πόρτο**

«Βρήκα όλα όσα χρειαζόμουν για να ενημερώσω το CCP μου και να σχεδιάσω τις συνεδρίες μου σχετικά με τις ψηφιακές δεξιότητες. Η πλατφόρμα είναι απλή, φιλική και γεμάτη με πρακτικό περιεχόμενο.»

— **Joana S., τεχνικός κοινοτικής εκπαίδευσης, Μπράγκα**

6) Παράγοντες επιτυχίας

Τι έκανε την πρακτική αποτελεσματική ή καινοτόμο;

Υπήρχαν κάποια μοναδικά ή δημιουργικά στοιχεία;

Αρκετοί βασικοί παράγοντες έχουν συμβάλει στην επιτυχία και τη βιωσιμότητα του *Formate* ως καλής πρακτικής στην εκπαίδευση ενηλίκων:

1. Μοντέλο Ανταλλαγής Πόρων Βασισμένο σε Πιστωτικές Μονάδες

Το καινοτόμο σύστημα όπου οι χρήστες κερδίζουν μονάδες ανεβάζοντας πόρους —και χρησιμοποιούν αυτές τις μονάδες για να κατεβάσουν υλικό— δημιουργεί ένα ισχυρό κίνητρο για συνεισφορά. Μετατρέπει τους χρήστες από παθητικούς καταναλωτές σε ενεργούς συνδημιουργούς της πλατφόρμας.

2. Βασισμένο σε συνομηλίκους και με γνώμονα την κοινότητα

Το *Formate* ενδυναμώνει τους εκπαιδευτές τοποθετώντας τους στο επίκεντρο της ανάπτυξης της πλατφόρμας. Η ποιότητα και η συνάφεια του περιεχομένου προέρχονται από την κοινότητα, διασφαλίζοντας την εφαρμογή στον πραγματικό κόσμο και την ανταπόκριση στις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτών.

3. Πρακτική και Ποικίλη Βιβλιοθήκη Πόρων

Η πλατφόρμα προσφέρει μια μεγάλη ποικιλία πόρων, προσαρμόσιμων σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και προφίλ μαθητών. Αυτή η ποικιλία είναι ένα από τα χαρακτηριστικά που εκτιμούν περισσότερο οι χρήστες και υποστηρίζει τη διαφοροποιημένη διδασκαλία.

4. Χαμηλό εμπόδιο εισόδου

Δεν απαιτούνται ειδικά προσόντα ή θεσμική σχέση για την εγγραφή και τη συνεισφορά, γεγονός που καθιστά την πλατφόρμα ευρέως προσβάσιμη. Η φιλική προς το χρήστη διεπαφή της επιτρέπει την γρήγορη ενσωμάτωση, ακόμη και για εκπαιδευτές με λιγότερη ψηφιακή αυτοπεποίθηση.

5. Ισχυρή άτυπη αναγνώριση

Οι εκπαιδευτές λαμβάνουν άτυπη επικύρωση και σχόλια από ομοτίμους μέσω αξιολογήσεων και σχολίων, γεγονός που δημιουργεί έναν κύκλο θετικής ενίσχυσης. Αυτό συμβάλλει σε ένα αίσθημα επαγγελματικής ταυτότητας και κινήτρων.

6. Ενσωμάτωση με ευρύτερες εκπαιδευτικές τάσεις

Το *Formate* ευθυγραμμίζεται με τις εθνικές στρατηγικές για τη δια βίου μάθηση και την εκπαίδευση ενηλίκων. Η ενσωμάτωσή του με το *Transforma-te*, ένα έργο που επικεντρώνεται στην εκπαιδευτική καινοτομία, προσθέτει ένα επίπεδο αναστοχασμού, πειραματισμού και παιδαγωγικής ανανέωσης.

7. Οικονομική Βιωσιμότητα και Ανεξαρτησία

Η πλατφόρμα λειτουργεί με ελάχιστη χρηματοδότηση, βασιζόμενη κυρίως στην εθελοντική συμμετοχή και στο χαμηλό κόστος συντήρησης. Αυτό το λιτό μοντέλο διασφαλίζει την ανθεκτικότητα και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της.

Σε συνδυασμό, αυτοί οι παράγοντες καθιστούν το *Formate* ένα ισχυρό, συμπεριληπτικό και εμπνευσμένο μοντέλο συνεργατικής επαγγελματικής ανάπτυξης στην εκπαίδευση ενηλίκων.

7) Μεταβιβασιμότητα / Συστάσεις

Μπορεί η πρακτική να χρησιμοποιηθεί και αλλού;

Ποιες προϋποθέσεις απαιτούνται για την επιτυχή εφαρμογή;

Το μοντέλο *Formate* είναι ιδιαίτερα μεταβιβάσιμο και μπορεί να προσαρμοστεί σε ένα ευρύ φάσμα εθνικών και τοπικών πλαισίων, ιδίως σε εκείνα όπου οι επαγγελματίες της εκπαίδευσης ενηλίκων δραστηριοποιούνται σε διάσπαρτα ή υπουποστηριζόμενα περιβάλλοντα.

Γιατί είναι μεταβιβάσιμο

- Δεν βασίζεται σε υψηλή χρηματοδότηση ή πολύπλοκες υποδομές.
- Χρησιμοποιεί τεχνολογίες ανοιχτού κώδικα και διαισθητικό σχεδιασμό.
- Αντιμετωπίζει **καθολικές προκλήσεις** στην εκπαίδευση ενηλίκων, όπως η έλλειψη σύνδεσης με συνομηλίκους, η περιορισμένη πρόσβαση σε πόρους και η επαγγελματική απομόνωση.
- Προωθεί **τη συνεργασία από τη βάση στην κορυφή**, προσαρμόσιμη σε ποικίλα πολιτιστικά και θεσμικά πλαίσια.

Προϋποθέσεις για την επιτυχή εφαρμογή

1. Ένα σαφές και απλό πιστωτικό σύστημα

Ο βασικός μηχανισμός κινήτρων θα πρέπει να εξηγείται καλά, να είναι διαφανής και εύχρηστος. Πρέπει να ανταμείβει τη συνεισφορά χωρίς να δημιουργεί εμπόδια στην πρόσβαση.

2. Αρχική οικοδόμηση κοινότητας

Ένα δυνατό ξεκίνημα απαιτεί τον εντοπισμό και τη συμμετοχή μιας ομάδας αφοσιωμένων

εκπαιδευτών ή οργανισμών που είναι πρόθυμοι να μοιραστούν περιεχόμενο και να προωθήσουν την πλατφόρμα μεταξύ συνομηλίκων.

3. Φιλικό προς το χρήστη ψηφιακό περιβάλλον

Η διεπαφή πρέπει να είναι διαισθητική για εκπαιδευτές με διαφορετικά επίπεδα ψηφιακής παιδείας, ειδικά για εκείνους που έχουν λιγότερη αυτοπεποίθηση στη χρήση της τεχνολογίας.

4. Μηχανισμοί ελέγχου ποιότητας

Τα συστήματα αξιολόγησης από ομοτίμους, αξιολογήσεων και σχολίων βοηθούν στη διατήρηση της ποιότητας και της συνάφειας του κοινόχρηστου υλικού χωρίς να απαιτείται ένας κεντρικός ελεγκτής.

5. Τοπική προσαρμογή

Ενώ η δομή είναι αναπαραγώγιμη, οι κατηγορίες περιεχομένου, οι γλώσσες και οι αναφορές πιστοποίησης θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν το εθνικό/περιφερειακό πλαίσιο εκπαίδευσης ενηλίκων.

6. Στρατηγική επικοινωνία

Η προώθηση μέσω επαγγελματικών ενώσεων, φορέων κατάρτισης και μέσων κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να βοηθήσει στην κλιμάκωση της εμπλοκής και στην ενσωμάτωση της πλατφόρμας σε υπάρχοντα δίκτυα.

7. Ανοιχτότητα και εμπιστοσύνη

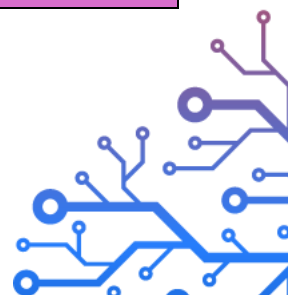
Η οικοδόμηση μιας κουλτούρας κοινής χρήσης βασίζεται στη διαφάνεια, στη δικαιοσύνη και στον αμοιβαίο σεβασμό — αξίες που πρέπει να ενσωματωθούν στη διακυβέρνηση της πλατφόρμας και στο ήθος της κοινότητας.

Σύσταση:

Οι οργανισμοί που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν αυτό το μοντέλο θα πρέπει να εφαρμόσουν πιλοτικά την πλατφόρμα με μια μικρή κοινότητα πρακτικής, να συλλέξουν σχόλια και να επεκταθούν σταδιακά. Είναι ιδιαίτερα κατάλληλο για ιδρύματα κατάρτισης, δίκτυα δια βίου μάθησης ή κοινοπραξίες εκπαίδευσης ενηλίκων που επιδιώκουν να ενισχύσουν την εσωτερική συνεργασία και τον εξωτερικό αντίκτυπο.

8) Συμβουλές / Συστάσεις Εφαρμογής – προαιρετικά

Λίστες ελέγχου, μαθήματα ή συμβουλές για όσους επιθυμούν να εφαρμόσουν την πρακτική.

Με βάση την εμπειρία του *Formate*, ακολουθούν μερικές πρακτικές συμβουλές για όσους επιθυμούν να εφαρμόσουν μια παρόμοια πρακτική στο δικό τους περιβάλλον :

Πριν από την έναρξη

- **Ξεκινήστε με μια ανάλυση αναγκών:** Συζητήστε με εκπαιδευτές και εκπαιδευτές ενηλίκων για να κατανοήσετε τις κύριες προκλήσεις και τις ανάγκες τους σε πόρους.
- **Η απλότητα είναι το κλειδί:** Αποφύγετε την υπερβολική περιπλοκή του συστήματος πιστωτικών μονάδων ή της διαδικασίας μεταφόρτωσης/λήψης. Η απλότητα είναι το κλειδί για την αλληλεπίδραση.
- **Χρησιμοποιήστε εργαλεία ανοιχτού κώδικα:** Πλατφόρμες όπως το WordPress ή το Moodle (με πρόσθετα) μπορούν να υποστηρίξουν βασικές εκδόσεις μιας πύλης κοινής χρήσης με χαμηλό κόστος.

Κατά την Υλοποίηση

- **Πιλοτική εφαρμογή με μια μικρή, έμπιστη ομάδα:** Προσκαλέστε μερικούς ενθουσιώδεις εκπαιδευτές να ανεβάσουν υλικό και να δώσουν σχόλια. Οι πρώτες συνεισφορές τους θα καθορίσουν τον τόνο και τα πρότυπα ποιότητας.
- **Ορίστε σαφείς οδηγίες για το περιεχόμενο:** Διευκρινίστε ποιοι τύποι πόρων είναι ευπρόσδεκτοι, πώς πρέπει να περιγράφονται και ποιες μορφές είναι αποδεκτές.
- **Χρησιμοποιήστε την αφήγηση ιστοριών για να ενδυναμώσετε την κοινότητα:** Μοιραστείτε πραγματικές ιστορίες εκπαιδευτών που έχουν επωφεληθεί από την πλατφόρμα για να οικοδομήσουν συναισθηματική σύνδεση και αξιοπιστία.

Μετά την έναρξη

- **Δημιουργήστε τακτικές προκλήσεις ή καμπάνιες κοινής χρήσης:** Για παράδειγμα, θεματικές εβδομάδες (π.χ. «Εργαλεία Ψηφιακής Ένταξης») μπορούν να τονώσουν τη δραστηριότητα και να ανανεώσουν το ενδιαφέρον.
- **Αναδείξτε τους κορυφαίους συντελεστές:** Αναγνωρίστε όσους κοινοποιούν συχνά περιεχόμενο ή περιεχόμενο με υψηλή βαθμολογία μέσω ενημερωτικών δελτίων ή μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
- **Παροχή μικρο-υποστήριξης:** Προσφέρετε σύντομα εκπαιδευτικά βίντεο, συχνές ερωτήσεις ή ακόμα και ένα σύστημα φίλων για όσους δεν είναι σίγουροι για το πώς να συνεισφέρουν.

Συμβουλές βιωσιμότητας

- **Διατηρήστε χαμηλό το λειτουργικό κόστος** ενθαρρύνοντας την εποπτεία από ομοτίμους αντί για προσωπικό πλήρους απασχόλησης·
- **Συνεργασία με ιδρύματα** (κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων, πανεπιστήμια, δήμους) για διεύρυνση της εμβέλειας και της νομιμότητας·
- **Ενθάρρυνση του αισθήματος συνιδιοκτησίας:** Επιτρέψτε στους χρήστες να προτείνουν βελτιώσεις και να νιώσουν μέρος της εξέλιξης της πλατφόρμας.

9) Διδάγματα που αντλήθηκαν - προαιρετικά

Μεγαλύτερες εκπλήξεις, εμπόδια ή βασικά συμπεράσματα κατά την υλοποίηση.

Η εφαρμογή του *Formate* αποκάλυψε αρκετά πολύτιμα μαθήματα που διαμόρφωσαν την εξέλιξή του και μπορούν να χρησιμεύσουν ως καθοδήγηση για άλλους που στοχεύουν στην ανάπτυξη παρόμοιων πρακτικών:

1. Οι εκπαιδευτές θέλουν να μοιράζονται—αλλά χρειάζονται ενθάρρυνση

Αρχικά, πολλοί εκπαιδευτές δίσταζαν να ανεβάσουν το υλικό τους, φοβούμενοι την κριτική ή υποτιμώντας την αξία της εργασίας τους. Το σύστημα πιστωτικών μονάδων, σε συνδυασμό με τη θετική ανατροφοδότηση από ομοτίμους, αποδείχθηκε απαραίτητο για την οικοδόμηση αυτοπεποίθησης και συμμετοχής.

2. Η ποιότητα προκύπτει από την εμπιστοσύνη, όχι από τον έλεγχο

Αντί να εφαρμόζει αυστηρό εκδοτικό έλεγχο, η πλατφόρμα βασίζεται στην εποπτεία της κοινότητας μέσω αξιολογήσεων και σχολίων. Αυτό βοήθησε στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας διασφάλισης ποιότητας που βασίζεται στην εμπιστοσύνη και στηρίζεται σε ομοτίμους — λιγότερο γραφειοκρατική και πιο ενδυναμωτική.

3. Η απλότητα υπερισχύει της κομψότητας

Οι προσπάθειες εισαγωγής πολύπλοκων συστημάτων φιλτραρίσματος ή λεπτομερών πλαισίων ετικετών δημιούργησαν σύγχυση. Οι χρήστες προτιμούσαν απλές φόρμες μεταφόρτωσης και βασικές κατηγορίες αναζήτησης. Η ιεράρχηση της χρηστικότητας εξασφάλισε ευρύτερη και πιο διαρκή αλληλεπίδραση.

4. Η αναγνώριση από τους συνομηλίκους έχει δύναμη

Απροσδόκητα, πολλοί συνεισφέροντες βρήκαν μεγαλύτερη αξία στην προβολή και την αναγνώριση από τους συναδέλφους τους παρά στα εύσημα αυτά καθαυτά. Αυτή η συναισθηματική διάσταση - το να αισθάνονται χρήσιμοι, εκτιμημένοι και μέρος κάποιου πράγματος - έγινε μια σιωπηλή κινητήρια δύναμη επιτυχίας.

5. Η κοινότητα χρειάζεται χρόνο για να αναπτυχθεί

Η οικοδόμηση μιας συμμετοχικής κουλτούρας δεν είναι άμεση. Απαιτούσε συνεπή επικοινωνία, ορατή εκτίμηση των συνεισφορών και υπομονή. Οι πρώτοι μήνες ήταν πιο αργοί, αλλά μόλις επιτεύχθηκε η σημαντική μαζικότητα, η ανάπτυξη έγινε οργανική.

6. Η ευελιξία επιτρέπει στην πλατφόρμα να εξελίσσεται

Η ανοιχτή στάση απέναντι στις προτάσεις των χρηστών βοήθησε την πλατφόρμα να παραμείνει επίκαιρη. Χαρακτηριστικά όπως θεματικές καμπάνιες κοινής χρήσης, νέες κατηγορίες πόρων και ενσωμάτωση με το *Transforma-te* προέκυψαν από τις πληροφορίες των χρηστών.

10) Φωτογραφίες που απεικονίζουν την περιγραφόμενη πρακτική

Παρακαλώ επισυνάψτε τουλάχιστον 3 φωτογραφίες που σχετίζονται με την περιγραφόμενη καλή πρακτική

ΠΡΟΦΙΛ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ – ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Παρακαλώ, σημειώστε όλες τις κατηγορίες που ισχύουν για την πρακτική που περιγράφετε. Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία.

ΤΥΠΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

☒	Μάθηση με πράξη
☐	Διαγενεακή μάθηση
☒	Μάθηση με βάση την κοινότητα
☒	Ψηφιακή / μικτή μάθηση
☒	Μάθηση από ομοτίμους
☒	Καθοδήγηση / εκπαίδευση
☐	Πολιτιστικές / δημιουργικές προσεγγίσεις
☒	Συνεργατικότητα / επικέντρωση σε συνεργάτες
☐	Άλλο (προσδιορίστε):

ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ

- ☐ Ενήλικες με χαμηλά προσόντα
- ☐ NEETs (Όσοι δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση)
- ☐ Μετανάστες / Πρόσφυγες
- ☐ Ηλικιωμένοι ενήλικες
- ☐ Γυναίκες
- ☐ Άτομα με αναπηρίες
- ☐ Άλλες ευάλωτες ομάδες
- ☒ Γενικός ενήλικος πληθυσμός

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- ☐ Επίσημο
- ☒ Μη τυπικό
- ☐ Άτυπο

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ / ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ

- ☐ Γραμματισμός (ανάγνωση, γραφή, κατανόηση)
- ☐ Αριθμητική (μαθηματικά, λογική σκέψη)
- ☒ Ψηφιακές δεξιότητες
- ☐ STEM (επιστήμη, τεχνολογία, μηχανική, μαθηματικά)
- ☒ Προσωπικές, κοινωνικές και μάθηση για τον τρόπο μάθησης
- ☒ Δεξιότητες του πολίτη
- ☒ Επιχειρηματικότητα
- ☐ Πολιτισμική επίγνωση και έκφραση
- ☐ Γλωσσικές δεξιότητες
- ☒ Επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με την εργασία
- ☐ Πράσινες ικανότητες
- ☐ Άλλο (προσδιορίστε):

ΠΙΘΑΝΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ

- ☒ Εκπαιδευτικοί / Εκπαιδευτές
- ☐ Διοικητικό προσωπικό
- ☒ Διεύθυνση σχολείου / κέντρου
- ☐ Χάραξη πολιτικής / Δημόσια διοίκηση
- ☐ ΜΚΟ / Κοινωνικές οργανώσεις
- ☐ Άλλο (προσδιορίστε):

Γλωσσάρι Κατηγοριών (Επεξήγηση των Στοιχείων της Λίστας Ελέγχου)

Τύπος πρακτικής

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Μάθηση στην πράξη – μάθηση μέσω πρακτικών δραστηριοτήτων, μεθόδων που βασίζονται στην πράξη, όπως εργαστήρια ή πραγματικές εργασίες.
- Διαγενεακή μάθηση – δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν συμμετέχοντες από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες που μαθαίνουν ο ένας από τον άλλον.
- Μάθηση βασισμένη στην κοινότητα – μάθηση που λαμβάνει χώρα εντός της τοπικής κοινότητας, συχνά μέσω της εμπλοκής στην πραγματική ζωή.
- Ψηφιακή / μικτή μάθηση – εκπαίδευση με χρήση ψηφιακών εργαλείων (διαδικτυακά) ή συνδυασμός διαδικτυακών και δια ζώσης μεθόδων.
- Μάθηση από ομοτίμους – μάθηση μεταξύ συμμετεχόντων με παρόμοια κατάσταση ή εμπειρία, με αλληλοϋποστήριξη.
- Καθοδήγηση / εκπαίδευση – ατομική υποστήριξη από ένα πιο έμπειρο άτομο που θα βοηθήσει στη μάθηση και την προσωπική ανάπτυξη.
- Πολιτιστικές / δημιουργικές προσεγγίσεις – χρήση τεχνών, μουσικής, θεάτρου, αφήγησης ιστοριών κ.λπ. ως μαθησιακά εργαλεία.
- Συνεργατικές / βασισμένες σε εταίρους – πρακτικές που περιλαμβάνουν τη συνεργασία μεταξύ οργανισμών ή ομάδων.
- Άλλο (προσδιορίστε) – οποιαδήποτε άλλη μέθοδος που δεν αναφέρεται παραπάνω.

Ομάδα-στόχος

- Ενήλικες με χαμηλά προσόντα – ενήλικες που έχουν χαμηλό επίπεδο επίσημης εκπαίδευσης ή βασικών δεξιοτήτων.
- NEETs – άτομα που δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση (συχνά νέοι ενήλικες).
- Μετανάστες / Πρόσφυγες – άτομα που μετακινήθηκαν από άλλη χώρα, αντιμετωπίζοντας συχνά προκλήσεις ένταξης.
- Ηλικιωμένοι ενήλικες – Ενήλικες ηλικίας 65+ ετών
- Γυναίκες – πρακτικές που ανταποκρίνονται ειδικά στις ανάγκες των γυναικών.
- Άτομα με αναπηρίες – άτομα με σωματικές, αισθητηριακές, νοητικές ή ψυχικές αναπηρίες.
- Άλλες ευάλωτες ομάδες – ομάδες που κινδυνεύουν από αποκλεισμό (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι, άστεγοι).
- Γενικός ενήλικος πληθυσμός – μέσοι ενήλικες που δεν εμπίπτουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες.

Μαθησιακό Περιβάλλον

- Τυπική – μάθηση εντός επίσημων εκπαιδευτικών συστημάτων, πιστοποιημένα μαθήματα (π.χ. σχολεία, πανεπιστήμια).
- Μη τυπική – οργανωμένη μάθηση εκτός του τυπικού συστήματος (π.χ. εργαστήρια, εκπαίδευση στην κοινότητα).
- Άτυπη – μάθηση μέσω καθημερινών εμπειριών, χωρίς δομημένο μάθημα (π.χ. εθελοντισμός, οικογένεια).

Δεξιότητες / Ικανότητες που αναπτύχθηκαν

- Γραμματισμός – ανάγνωση, γραφή και κατανόηση κειμένων (συμπεριλαμβανομένων λειτουργικών κειμένων όπως οι φόρμες).
- Αριθμητική – χρήση μαθηματικών και λογικής συλλογιστικής.
- Ψηφιακές δεξιότητες – χρήση ψηφιακών εργαλείων, π.χ. δημιουργία βιογραφικού σημειώματος, διαδικτυακά εργαλεία, διαδικτυακές πλατφόρμες.
- STEM – φυσικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά.
- Προσωπικές, κοινωνικές και μαθησιακές δεξιότητες – αυτογνωσία, κίνητρα, ομαδική εργασία, δεξιότητες δια βίου μάθησης.
- Δεξιότητες του πολίτη – ενεργός ιδιότητα του πολίτη, κατανόηση της δημοκρατίας και κοινωνικές ευθύνες.
- Επιχειρηματικότητα – δημιουργικότητα, καινοτομία, διαχείριση έργων, ανάληψη κινδύνου.
- Πολιτισμική επίγνωση και έκφραση – εκτίμηση και δημιουργία πολιτιστικού περιεχομένου (π.χ. τέχνες, μουσική).
- Γλωσσικές δεξιότητες – ικανότητα επικοινωνίας σε μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες.

This document was created under the Creative Commons license:

Attribution-Non-Commercial-Share Alike (CC BY-NC-SA).

All or part of this document may be used, copied, and disclosed provided that the origin is mentioned, it is not used commercially, and its license is not modified.

All rights reserved.

© Copyright 2024 XXI Adults

